

ційального посла" на Близький Схід, як це недавно пропонували деякі сенатори, то готовий допомогти Картерові та його урядові своїми порадами щодо „тактики і стратегії“ американської політики в цьому регіоні. „Якщо сенатори хочуть, щоб американська політика в Близькому Сході була ефективною, їм потрібно зрозуміти, що це не військовий конфлікт, а політичний конфлікт, який вимагає політичного рішення“.

СВОБОДА SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1898

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07310.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів UNCA 65¢ м.с. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправити і скоротити надіслані матеріали, незалежно від того, чи повертаються тільки тоді, коли автор сам не виразив заперечення, долучаючи за адресою конверт з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Безвартісні заяви

Західні пресові коментатори приділяють багато уваги відвідинам у Югославію генерального секретаря ЦК КПСС Леоніда Брежнєва, широко коментуючи його безвартісні заяви, які, зрештою, до нього не зобов'язують, ані Брежнєва, ані Советський Союз, бо подібні заяви про "пошанування суверенності", "невтручання у внутрішні справи Югославії", "респектування відмінних шляхів югославської компартії" тощо вже складалися раніше зрештештословських верховодами, починаючи від Маленкова, потім Хрущова і тепер Брежнєва. Сюди можна б включити дипломатичні заходи, неодноразові розмови советських керівників з Тітом і його соратниками, переконання у потребі "соціалістичної єдності" і, відома вже сьогодні, ... шпигунські афери, організовані Москвою для повалення режиму Тіта. Для пригадки зазначити б, що ще в 1970 р. югославські відвіди, противники теперішнього режиму, організували були в Києві, за підтримки московського центру, свій підготовчий комітет, завданням якого було створення нової комуністичної партії Югославії і вишколювання підпільних загонів. Відтоді підпільні акції Москви в Югославії не переривалися, доказом чого знову ж може послужити голосний процес Влада Денчевіча, колишнього партизана в тітоских загонах, як також процес інших членів тасмної просветської організації, обвинувачуваної у підпільній діяльності. Все це яскраво вказує, як практичну цінність мають заяви советських верховодів про "рівноправність" усіх комуністичних партій у світі.

Виглядає, що всі ці справи — фальшиві заяви Москви, підбурюючі, запевнення про непадіння тощо знає Тіто і генеральні керівники Югославії. Коломніст шовінізм, "Нью Йорк Таймс" С. Л. Солдбергер у своїй статті п. 3. "Солодко-жаскуваті розмови в Београді", поміщений у числі з 17-го листопада с. р., між іншим, каже, що 28 років після того, як Югославія усамостворила від Москви, там наступили певні зміни, і югославський керівник готовий боротися своїм суверенітетом. Вони також бачуть, що советські керівники говорять постійно про "советський комунізм", і югослави докладно знають, з прикладу Мадридської і Чехо-Словацької, про що конкретно йдеться. Тіто також в подробностях розуміє, що "доктрина Брежнєва", яку Москва може кожноразу застосовувати до своїх сусідів, і — в інтерпретації советських теоретиків — не тільки до сусідів, а не тільки до комуністичних країн, але у кожній частині світу, де, на думку Москви, "загрожені соціалістичні інтереси".

Тому і заяву Леоніда Брежнєва про те, що Советський Союз не має у своїх планах нападати на Югославію, там прийняли скептично, обережно і з недовірою, а югославські емісари померли Брітанію, Голландію і Бельгію намагаються одержати новочасну зброю від країн НАТО, щоб бути готовими на випадок, коли советський воєн не жартома, — як це сказав у Београді Брежнєв, — а такі справи забажає з'їсти югославську "червону шапочку".

Гіпокрити в ООН

Минулого тижня декілька африканських країн, мавши підтримку ряду інших держав, "третього світу" та членів комуністичного блоку, провели в Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй резолюції, які гаворять Південно-Африканську Республіку за ведення політики апартеїду, тобто, політики роздільного проживання рас, як також прохали резолюції, які закликають Ізраїлеві, З'єднанім Штатам та іншим державам Заходу, що вони продають зброю для Південно-Африканської Республіки. Ці резолюції закликають Об'єднані Нації встановити економічний і фінансовий бойкот проти тієї африканської держави, контрольованої білою меншістю, і встановити ембарго на продаж зброї для неї.

Самозрозуміло, що Об'єднані Нації повинні прикладати всіх зусиль, щоб довести до того, щоб уряд Південно-Африканської Республіки припинив свою расистську політику апартеїду і нарешті признав рівноправність всім громадянам, не зважаючи на їхню расову приналежність.

Проте, минулотижнєве голосування над резолюціями, які стосувалися Південно-Африканської Республіки, знову виявило гіпокритизм комуністичних і деяких африканських держав. Представники африканської держави Малійі одверто заявили, що ті, які гаворять ЗСА та Ізраїль за продаж зброї Південній Африці, є "дволичними гіпокритами", бо добре знають, що для тієї країни також продають зброю різні комуністичні держави та країни, "третього світу". З інших джерел стало відомо, що Південній Африці продають зброю Советський Союз, Чехо-Словацька, Саудівська Аравія, тобто держави, які минулого тижня гаворили за Америку та Ізраїль за подібний продаж.

Проте, деякі африканські держави виявилися гіпокритами також щодо загальної економічної зв'язки з Південною Африкою. Представники Мозамбіку, африканської держави, в якій панує марксистська диктатура, минулого тижня голосували за встановлення економічного та фінансового бойкоту проти Південної Африки, але якщо такий бойкот дійсно був би проголошений, то Мозамбік правдоподібно сам не додержався б його. Причина в тому, що в Південно-Африканській Республіці працює понад 100,000 громадян Мозамбіку, заробітні платні яких, виплачені золотом, йдуть прямо до урядової скарбниці Мозамбіку, який кожен потребує цього золота для ведення міжнародної торгівлі. Навряд чи Мозамбік відкаже би цих 100,000 робітників із Південної Африки, навіть якщо б Об'єднані Нації проголосили економічний бойкот тієї країни.

Інший приклад: ігнорувати лідери Замбії часто — і цілком оправдано — гаворять уряд Південно-Африканської Республіки за расистську політику апартеїду і минулого тижня представництво Замбії підтримало всі резолюції, сформульовані проти Південної Африки, але в той самий час Замбія продовжує торгувати з Південно-Африканською Республікою, бо без тієї торгівлі дуже заважала б економіка Замбії.

Комуністичні та африканські держави, які збираються гаворити країни альянсу світу за торговельні та інші зв'язки з Південною Африкою, повинні б спершу гаворити себе самих за такі зв'язки. Гіпокритизм комуністичного блоку та багатьох країн "третього світу" тільки понижують престиж Об'єднаних Націй і послаблює ефективність цієї міжнародної організації.

Ворис Марто

СТИМУЛЯЦІЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

(Доповідь на конференції кооператорів під час XII Конгресу УККА в Нью-Йорку)

Українські газети раз-у-раз приносять відомості про перешкоди розвитку української культури з боку советського уряду. Тенденція комуністичної партії — злиття націй; звідси отже випливає знищення проявів української культури російським окупантом.

На нас, на українську еміграцію, падає відповідальне завдання використати наше становище, що є сприятливе для розвитку української культури.

Українські кооператори завжди аважали одним із своїх завдань допомогою розвитку не тільки економічного стану нашого народу, а і його культурного рівня, виділяючи із своїх зусиль якусь частину для підприємств культурних підприємств. Так і сучасна кооперация по-межам Батьківщини повинна зяти на себе ініціативу, організацію ведення стимуляції розвитку української культури на еміграції.

Найбільш ефективним способом я вважав би організацію кооперативного "Фонду Української Культури", з відсотків якого виділялися б не допомогі, а премії найбільш успішним діячам культури от як:

1) організаторам, директорам і моголослітним учителям шкіл українства; 2) організаторам і директором хорів, оркестрів, капелів і т. д.

3) організаторам і керівникам танцювальних товариств і под.

4) видатним абсолюентам шкіл українства; 5) магістрантам і докторантам та іншим науковцям за ліпні наукові праці на теми з українства; 6) авторам підручників та інших творів, що будуть визнані за першорядні;

Багато речей починалися з малого, але розвивалися до великих розмірів. Так Шевченківський Фонд у Канаді вже перевищив 800,000 доларів.

З другого боку — це міцніше в'язатиме нашу молодь з національним рухом і сприяє денационалізації.

В УССР появилось новое видання Політичного словника

Київська "Радянська Україна" інформує, що редакція "Української Радянської Енциклопедії" підготувала і випустила друге видання "Політичного словника", в якому відмічено 2400 статей і 174 карти країн світу. У цьому словнику на основі документів XXV з'їзду КПСР подано матеріали "про економічну стратегію, соціальної політику та ідеологічну роботу партії". Нове видання ілюструє завдання політики КПСС, розвиток контактів "братніх партій і країн", розвиток народного господарства УССР і всіх "союзних республік" в "єдиному народногосподарському комплексі країни", політичний устрій і основні риси країн світу та присвячує низку матеріалів складовій частині КПСС — Компартії України. "Радянська Україна" наголошує, що на сторінках видання знаходяться "особистості сучасного капіталізму, поглиблення його кризи, містяться статті про буржуазну партію, критика буржуазної ідеології, ревизионізму". Видання "Політичного словника" розраховує, що його читатимуть пропагандисти і агітатори, лектори і викладачі, студенти і учнівська молодь, "слухачі усіх ланок політичної освіти".

А. Юрчиш

КОНЦЕРТ ХОРУ "ДНІПРО" В МІННЕАПОЛІСІ

Неділя, 24-го жовтня с. р., 7-ма год. вечора. Затихла зала Міської бібліотеки. Повільно розсуваються заслона і перед очима присутніх — два ряди хористок у стилізованих убраннях; за ними височіють у двох рядах чоловіки в темних убраннях з "метеликами" біля ший і сийно-білим грудям. Перед хором з'являється постать диригента — Миколи Бриня.

Усі в залі мають "програми" і заповідати черговості і назви концертних точок нема потреби. Тож на знак диригента зальти й сопрано жваво починають народну пісню "Ой, на горі василічку", муз. М. Лисенка. З другого рядка куплету більшого вступають тенори й басы. Пісня звучить гарно; нам лише стає жаль, коли чуємо, що "молод козак розпівся, розгубився". Рятуючи ситуацію, мати свідати сина оженив. Та тут знову "неуважка": мати невістку не злюбила!

Сусідка ліва захоплюється і шепоче до вуха: "Знайомо ста-

рокрайська історія! Але тепер боляче зовсім інше. А взагалі людське життя було і є нещодавним..."

Наступна пісня — закарпатська народна "Тиха вода", аранж. Кіри Цареградської, так кохавши про жіночу кривду, спричинену баламутством п'яного.

Басам, очевидно, імпульс "дурністивого" фарбує і від і гуркотливого "пурба" сусідки зальти легка здригаються. А взагалі пісня "Тиха вода" шквела і текстом, і будовою мелодії, хор виконує її "з душею",

Роман С. Голіят

СХІДНЯ ПОЛІТИКА ВАТИКАНУ

DIE OSTPOLITIK DES VATIKANS 1917-1975. Hansjakob Stehle, R. Piper & Co. Verlag, München-Zürich 1975, 487 p.

(2)

Влітку 1927 р. Сталін переміг своїх партійних противників і став безоглядним жорстоким самодержцем СРСР. В листопаді того року усеунуто з комуністичної партії двох найбільших суперників Сталіна, Троцького й Зінов'єва. На XV партійному конгресі в 1927 р. Сталін подав план примусової колективізації сільського господарства. А при кінці 1929 року насупалася, немов сіткова хуртовина, світова господарська криза. Сталінський режим почав жорстоку безбожницьку акцію проти церкви й духовенства. Атеїстична література й атеїстична пропаганда, включно з московською пресою, почала гостро виступати проти Ватикану й Папи Римського. Папа Пій XI у своїй енцикліці з 31-го травня 1931 року "Quadragesimo Anno" гостро виступив проти комуністичного ладу в СРСР. У своїй енцикліці він підкреслює, що "ніхто не може бути одночасно добрим католиком і одночасно бути соціалістом". Це діялося в той час, як в Італії при владі стояв фашистський уряд Муссоліні, а в Німеччині прихилили до щораз більшого голосу націонал-соціалісти.

Штегле називає розділ, в якому описує прихід до влади націонал-соціалістичної партії Німеччини, "Гітлерівський Антисемітизм: фальшиві надії і фальшиві надії 1933-1939".

Автор іронічно величає Польщу "передмуром християнства", — фраза, яку залюбив живити поляки. На тому місці Штегле переповідає про ряд інтриг польських емігрантів, польського уряду та генерального настоятеля єзуїтів Владислава Леду-ховського у Ватикані, що був поляком. Поляки хотіли контролювати церковну політику Ватикану відносно Сходу. Немає тут нічого дивного, що росіяни ще по нинішній день уважають всіх католиків "поляками". Ватикан для східних справ створив "Руським" під керівництвом Мислєра Дербіне, французького єзуїта, який був добре обізнаний із станом католицької і православної церков у СРСР.

Поляки ставилися вороже до праці Дербіне, і коли в його ватиканському бюрі від 1928 року за рекомендацією Митрополита Шептицького прохався православної єпархії, Александер Дойбнер, вихованець в Бельгії, родом з Росії, поляки почали робити інтриги. Коли Дербіне вислав Дойбнера до Митрополита Шептицького для перевірки дійсного стану Української Католицької Церкви в Галичині, то поляки не дозволили йому на довше перебування в Польщі, — від мислів скоро поверну-

тися до Риму, а польська преса виключно з католицькою привнесла наклепницькі повідомлення, що "єзуїтський шпін працює у Ватикані". На тому місці автор підкреслює, що поляки намагалися перемолоти 3 мільйони українців католиків у 2 мільйони православних. Генеральний настоятель єзуїтів Владислав Ледуховський використав сенсацийні повідомлення польської преси й вимагав, щоб Дербіне зрештештослов за свої місці і праці, не зважаючи на те, що настоятель не мав права вимагати того від єзуїта, який раніше був старшим від нього, бо був єпископом.

Президент Рузвельт 10-го жовтня 1933 року формально визнав советський уряд. "Рузвельт у вишні нот з Лівнів 16-го листопада 1933 року добився для американських громадян в СРСР свободи сумління і визнання".

20-го червня 1933 року Ватикан підписав конкордат з гітлерівською Німеччиною. 14-го березня 1937 року Папа Пій XI видав дві енцикліки, перша була спрямована проти нацистського уряду Німеччини, друга 19-го березня 1937 року "Дивні Редemptоріє" таврувала комунізм.

Із наведеної статистики видно, як малі ряди католиків у СРСР. До 1936 року на території СРСР було біля 50 активних католицьких священників, в 1937 році було десять священників і одиннадцять відкритих католицьких церков, а в 1939 році — тільки дві церкви: в Москві, з американським священником Бравном, і в Ленінграді, з французьким священником, домініканським монахом Флорентом.

Автор коротко наслідок перебіг Другої світової війни, розгром Німеччини, комуністичне завоювання Східної Європи та систематичне знищення релігійного життя комуністичними режимами.

Дербіне помер в 1937 році на 77-му році життя. Ватикан почав стосуватися після П'єр'євої світової війни тактику Дербіне. Апостольська Столиця в деяких комуністичних державах почала потайки іменувати своїх єпископів. Іменувалося "підпільно" єпископів в Румунії, Чехо-Словаччині й Мадридській. Майже усі підпільно іменовані єпископи були арештовані комуністами і засуджені на довічні в'язниці, як "шпін ої Ватикану".

Штегле обговорює положення католицької церкви в комуністичних державах, ліквідацію Української Католицької Церкви східного (Закінчення на стор. 3-й)

північ). Фортисімо — особливо тенорової партії — звучить тут справді переконливо-хвилююче. П'ятою з черги пісню була "Калинонька" сл. М'ястківського, муз. П. Гайдамаки, гармоніза. на мішаний хор Ю. Кулика. Порівняно до попередніх пісень "Калинонька" прозвучала слабше. Мало вурчало і мало цього разу і виконання "Вогника" сл. Малишка, муз. П. Майбороди. Зате пісня "Лелеченьки" слова Д. Павличка, муз. О. Білаша знайшла доступ до нашого серця і ледь-ледь не витиснула непрохану слюзу.

Останньою піснею 1-ої частини концерту була "Україно, любов моя!" сл. Д. Луценка, муз. І. Шамо, гармонізована на хор Кіро Цареградського, із солістським баритона М. Даниленка. І баритонове сольо, і хор в цілості звучали добре, здобувши гаряче признание аудиторії.

Друга частина концерту складалася із сольових точок, дуєт і тріо, що їх виконували солісти "Дніпра" і запрошена солістка Лідія Мекс. Першими виступили в дуєті Кіра Цареградська, сопрано, і Лідія Мекс, альт; вони виконали "Гай шуміла біля потоку" сл. А. Малишка, муз. П. Майбороди, "Світланку" сл. Н. Тихого, А. Юрчиш, муз. М. Жерміна. В обидвох сольоках — прекрасні голоси і висока техніка співу.

та й заголосила" (в другій частині).

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує інж. Лев Яцкевич

НА ПОРОЗІ 21-го СТОЛІТТЯ

Коли в день народження Христа цар Август наказав перевести облік населення додільного світу, його число дорівнювалося 150-ти мільйонам.

В часі проголошення незалежності ЗСА, 4-го липня 1776 р., кількість населення світу збільшилася п'ятикратно. Але впродовж 18-ти століть можна відмітити лише два винаходи, що мали важливий вплив на розвиток нового світу: стрільний порох та друкарську машину. Вони причинилися у величній мірі до формування границь сьогоденної Європи та до поширення друкованого слова, а з тим і науки.

В тому самому році, коли ЗСА проголосили свою незалежність, в підвалі університету в Глегоу шотландський механік Джеймс Ватт винайшов паровий двигун, який започаткував індустріальну добу світу, що за 200 років збільшила населення землі шестикратно, його продукцію й багатство стократно, комунікаційну відстань тисячекратно, силу вбивання мільйонратно, а кількість інформації збільшила в більш ніж рази.

Верхом цього драматичного розвитку технології було вичалення людини на місяць, засіяння неба штучними супутниками та "прослідкування безпілотними ракетами органічного життя на суміжних планетах нашої сонячної системи. Але одночасно ми є свідками глибоких соціо-економічних криз, сповільненню продукції та коливанню ринку праці, від яких залежить щоденне існування наших родин.

Американські екологи вірять, що світова продукція меншає і буде в далішній мірі меншати через брак енергетичних та сировинних ресурсів, а головне металів, завеликий приріст населення та щораз більше заневищення довкілля продуктами технології. Моралісти вважають, що технологія запровадила людство в сліпий кут, з якого немає вже ні вороття, а рознуздані звички та надмірна свобода готують нам долю стародавнього Риму. Найбільше соціологічне турбос зменшення смертності старих людей, збільшення безпеки масового вбивства та втрата контролю над засобами цього вбивства.

Розгляньмо їх по черзі. Біологічні та медичні науки стоять сьогодні на порозі епохальних відкриттів, які дозволить лікувати успішно дегенеративні недуги, що дозволять на значне продовження віку старших людей. Це, мабуть, створить дуже поважну популяційну проблему в світі. Зі змен-

шенням смертності, людство буде змушене або прийняти методу легкої смерті (евтаназія) або спростити систему плянової смерті.

Прийняття системи плянової смерті потягне за собою корінну зміну стилю життя іх людей, без огляду на їх соціальний стан і вік в порівнянні з сьогоденним індивідуальним стилем життя кожного з нас. Але це таке ж писане "вилами на воді" і буде залежне в першій мірі від цього, чи небезпека масового вбивства, що грозить людству в найближчих кількадесяти роках, дозволить йому на якийсь стиль життя взагалі.

Бо одна термоядерна "голова" спроможна сьогодні визволити більш ніжні сили, ніж весь стрільний порох та гори динаміту, вистріляні людством впродовж доцьогочасних воєн.

Покищо атомова зброя, — потішають нас, — знаходиться під контролем кількох політично дозрілих держав, що розуміють повні її вагу та небезпеку. Але минулого року один післяградуційний студент в Массачусетсе доказав, що майже кожна інтелектуальна людина може використати опубліковані технічні дані для спорудження атомової бомби.

Президенти щонайменше 150 держав кладуться до їх мови, знаючи щоденно, що їх можуть вбити в часі затрішнього державного перевороту. І тому щораз виразніше кристалізується в умах багатьох держав Півночі ідея, що слід встановити нову соціо-економічну систему у відношенні до всіх держав Півдня, або т. зв. "Третього світу". Бо ані військові бази, ані військові заводи на теренах тих держав не можуть забезпечити їх перед скиненням атомової бомби одним з її сусідів.

Сьогодні всі індустріальні потуги дивляться в майбутнє та відповідно до потреб збільшують або зменшують свою промислову продукцію. Замість того ті держави повинні також дивитися в стежити за продукцією вогоні і відсталіх держав, і в міру потреби допомагати їм фінансово. Третью важливою проблемою людства найближчого століття є справа злочинності. Виглядає, що слід нам вже сьогодні змінити дефініцію кримінології й засоби контролю злочинності. Це буде контроль людського мозку, його думок і настроїв. Вже сьогодні говориться про електроди, вщеплені в голову людини, сполучені з нервовою системою мозку. Ті електроди буде можна викидати та викидати електромагнітними хвилями (Закінчення на стор. 4-й)

ни третя вигравала найвистітні пісень бальорів і весілля, ось як "Весняний шум" і "Сусідка", а також пісня з маршовим темпом — "Засяло сонце золоте" муз. І. Недільського. Тут же маємо і шпирть насичену тугою пісню "Степом, степом" сл. Негоди, муз. А. Пашкевича.

На шій пісні трохі сплиномось. У ній якнайкраще послідні поезія слова з поезією тону, мелодії, творча незбутні образи, в яких людські пристрасі, хоч якій б вони були сильні, а вимогливості, тонуть як шось часово проминальне — в незмірності простору і часу життя матері-природи.

Пригадаймо: "село в диму (видно спалене), людей не видно; лише скорбна мати стоїть самітно біля хати: вона жде з побови свого сина. Та його немає. А навколо — живе природа: "шумлять жита", "поролі берізки", сльвом шедотним "сонце розлилось" і "розлилось колос". На побовишій же, "встали обеліски", а живих людей нема — лише людська мати і мати-природа.

Не знаємо — чи багатом і присутній, але нам докраю стала відчутною безглуздість людського самознищення. Чи такий був перший свідомий задум поета і композитора — сумніваємось, знаючи драконівські приписи для мистецької твор-

(Закінчення на стор. 4-й)

УКРАЇНСЬКІ ІНЖЕНЕРИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

тримкою ТУІА і УТТК. Для підкреслення потреби технічного словника інж. Л. Яценко висловив доповідь: „Українська технічна термінологія“, яка викликала живу дискусію. Виступ студентів у справі Гарвардського Центру Українських Студій був суперлативним і повинен послужити прикладом для наших середовищ, як треба публічно виступати. З'їзд уповноважив обоа товариства, ТУІА і УТТК, іменувати деле-

гатів, які будуть зв'язковими, будуть інформувати і репрезентувати обоа Т-ва в СК-ВУ. „Голос Америки“ ре-кордував перебіг усіх нарад і передавав їх в Україну у своїй власній інтерпретації. З'їзд рішив, що наступний З'їзд відбудеться під час Третього Конгресу СКВУ.

Успіх З'їзду треба завдячувати Відділові ТУІА у Філадельфії за солідну підго-

Срібний ювілей 57-го Відділу СУА в Ютиці

25 років тому в міській вересні 1951-го року створився Ініціативний Комітет для заснування Відділу Союзу Українок Америки в Ютиці, Н. Й. Очолила його теперішня голова Централі СУА мгр Іванна Рожанковська. 30-го вересня 1951-го року відбулися Основні Загальні Збори, на яких покли-кано до життя 57-ий Відділ СУА. Першою головою Відділу обрано мгр Іванну Рожанковську. Далішими головними на протязі 25-ти років були пані: Ірина Чайківська, Ярослава Томич, Марія Когутяк, Фаліна Войтович, Теодозія Савицька, Ярослава Козій, Ната-лія Лукашівич, Ірина Запаранюк і Анна Кошикар, діюча голова. В першому році існування Відділу мав 20 членів, а під шопу нараховує 42 член-ки.

Щоби гідно відзначити про-вдену працю Відділу обрано Ювілейний комітет під голову-ванням д-р Теодозії Савицької, яка була душею всієї підготов-ки праці. Д-р Савицька опрацю-вала чепуру двомовну ювілей-ну книжечку, яка містить коротку історію Відділу, повний список членів, кілька фото-графій із діяльності Відділу, програму ювілейних святкувань та ще в англійській мові най-важливіші відомості про СУА.

Місяць вересень 1976 р. про-голошено в Ютиці місяцем СУА, перебівши широкую кам-панію за принадання нових чле-нів. З тієї нагоди появилися інформаційні дописи в місцевій американській газеті та відбу-то цикл інформаційних інтерв'ю на радіовій програмі Катерини Готман в Ютиці. В неділю 19-го вересня ц. р. відслужено Са-літурію у місцевій українській церкві св. Володимира в намі-ренні 57-го Відділу СУА та Панахиду за померлих членів. Цього дня прибула до Ютиці на запрошення Відділу Каміла Смородська, референтка Зв'яз-ків Централі СУА та секретар-ка Національної Ради Жінок Америки. На влаштуванні, з тієї нагоди, Зустрічі із грома-дяństwом п-і Смородська гово-рила про „Ролі СУА в Амери-ці і на міжнародній арені“. З великою цікавістю слухали чис-ленно зібрані гості інформації п-і Смородської про Світовий Жіночий Конгрес в Мехіко, де вона репрезентувала СУА та про Міжнародний З'їзд Жінок у Ванкувері (Канада), де п-і Смо-родська була відпоручницею Національної Ради Жінок Аме-рики.

Завершенням ювілейних святкувань 57-го Відділу СУА був святковий Бенкет у суботу, 25-го вересня ц. р. На Бенкет прибула голова Централі мгр Іванна Рожанковська, вона ж і перша голова 57-го Відділу. Ювілейний Комітет подбав про-

естетичне придбання бенкето-вої залі. На сцені на чільному місці виділено срібна емблема СУА на синьому полі, а перед головним столом пишався чо-ловий коравай, що його май-стерно зробила Ірина Запаран-юк. На залі було доволі інфор-мативного матеріалу про діяль-ність 57-го Відділу.

Бенкет започатковано впе-сенням прапору, що його несли одна з перших членів Відділу Ірина Запаранюк, в супроводі голови Відділу Анни Кошикар та голови Ювілейного Коміте-ту Теодозії Савицької. За ними йшли голова Централі СУА Іванна Рожанковська, голова Округи Південного Нью Йорку Доза Кушнір та культ-освітній референтка Відділу Ксенія Анти-піва. Співочий секстет „Кобза“ із Ватерліті співали гимн Союзу Українок. Голова Юві-лейного комітету Теодозія Савицька привітала присутніх та попросила о. Лукашівича по-благословити трапезу. Даліше програмою провадила Ксенія Антипіва. Голова Відділу Анна Кошикар подала звіт із 25-літ-ньої праці Відділу. Членка Ініці-ативного комітету заснування 57-го Відділу СУА, Ярослава Томич подала історію Відділу. Відтак слідувало слово голови Централі СУА Іванни Рожан-ковської. Після того відбулося визначення членів, що нале-жать до Відділу від самого його заснування, цебто 25 років.

Цими членами є: Володимира Величко, Осипа Гушал, Ірина Запаранюк, Ольга Літінська, Наталія Лукашівич, Ольга Мельник, Ярослава Томич, Стефанія Чорна, Володимира Яхвіч і Олівія Яковська.

У мистецькій частині ви-ступив співочий секстет студен-ток „Кобза“ із Ватерліті під упра-вою Ярослава Кушніра, що відспівав ряд українських пісень, та баритон Володимир Літінський, який співав „Віт-ка дрібная“ Шашкевича/Матю-ка та „Богородице Діво“ муз. Гнатюшина. Акомпанювала Марія Літінська, доня пана Володимира.

Під час бенкету представни-ки організацій склали привіти, наспіло також багато письмо-вих привітів.

На ші ювілейні святкування 57-го Відділу СУА прибуло багато представниць від дово-лих Відділів СУА — з Ватерлі-ті, Трой, Когову, Сиракуз, Рочестера, а навіть із далекого Боффало — Таня Душенко.

Всі членки 57-го Відділу СУА вклали багато праці і тру-дів для гідного відзначення цього 25-літнього Ювілею, а завдяки енергійному прововоді голови Ювілейного Комітету Теодозії Савицької все пройшло незвичайно справно.

Ксенія Антипіва

Добрий почин

По всім світі, де поселилися українці, існують табори, де виховують молодь в українсь-кій душі — вчать рідну мову, історію, традиції свого народу і т.д. Це нелегка справа, але це наш обов'язок — підготувати собі зміну.

Багато українських громад мають свої власні оселі, і там легше провадити працю. На-жал, українська колонія у пів-нічній частині Каліфорнії жал-но оселі не має і тому тяжко організувати табір.

Тільки мала група Пласту під керівництвом п-і О. Сидо-рак виділять шоліта до пласто-вого табору.

Але зацікавленість табором не згасла. З ініціативи Управи української православної пара-фії та підтримки ексекутиви і членів УККА (Відділ на північ-ну Каліфорнію) організовано спільний літній табір для укра-їнської молоді.

Табір відбувся від 29-го сер-пня до 4-го вересня ц. р. у гористій і романтичній долині Напа (біля озера Береза). Ціль табору була, щоб познайомити й об'єднати українську молодь в одну родину.

Головним ініціатором і ор-ганізатором табору був Леонід Лисенко. Комендантом табору була Ірина Маленко, Віра Шавлак — культурноосвітнім керівником, Тарас Бодрук — спортивним референтом. Ін-структором гри на бандурі був Віктор Китастий та Роман Ро-точка.

Присутніх у таборі було 44 особи. Не діялися на спеку, табір адався і пройшов з успі-хом. Крім дозвілля, відбували-ся лекції гри на бандурі, вивче-ння українських народних танців та пісень.

Під кінець табору, в п'ятни-цю увечері, молодь дала коро-тенький концерт, який пройшов із великим успіхом і нагород-жено гучними оплесками при-сутніх таборян (понад 200 осіб).

По концерті батьки і діти пішли до спільної ватри, де розжались і співали веселих пісень. О год. 10-ій по молит-ві молодь пішла спати, а батьки ще довго сиділи біля вогнища — співали, жартували та люби-валися білолицим місяцем, який вийшов із-за високої гори і освітлював усю долину.

У суботу в обід табір офіцій-но закінчився, і всі збиралися додому. Молодь була весела, шалеста і в піднесеному на-строї; прощалися і вже тепер планувала про табір на наступ-ний рік.

М. Андрієв

Виступ співачки Марії Ясінської-Мурованої перед інтернаціональною публікою

Філадельфія. (О. Луцький).

Наша відома співачка — со-прано Марія Ясінська-Мурована із Вільмінгтон, Дел., коло Філадельфії, належить до тих українських солісток, що не тільки виступають на українсь-ких імпрезах перед своєю публі-кою, але й до тих, що постави-ли своїм головним завданням ширити славу української пісні серед різноманітної публі-ки. І це вона з повним успі-хом і послідовно вже понад де-сять років сповнює своїми кон-цертними виступами, несучи чар української пісні поміж різ-номанітну публіку.

Черговим доказом цього був її надзвичайно вдалий виступ на концерті в неділю, 24-го жо-вня 1976 р., яким „Дельта Омхрон Інтернешнел Міюзік Фратерніті“ — Відділ „Зета-Псі“ у Філадельфії відкрив свій щорічний концертний сезон у залі „Арт Алленс“ при 251 Півд. 18-й вулиці у Філадельфії. Марія Ясінська-Мурована була черг останніх вісім років від 1968 до 1976 р. президе-нтом Відділу „Зета-Псі“ аліоні-вців цього музичного братства (чи братського об'єднання).

Програму концерту випов-нюють виступи знаного з бага-тьох успішних виступів у ЗСА й Європі американського „Філа-дельфійського Тріо“ в складі: Елізабет Келлер, піанно, Барба-ра Соніс, скрипка, та Дебора Рідер, чеплю, та солісові виступи нашої співачки сопро-но Марії Ясінської-Мурованої, яка при фортепіановому супроводі професійної акомпаньаторки, піаністки Оперної Компанії До-ріс Колеман, відспівала у пер-шій частині концерту три арії із опер „Ля Гіоконда“ А. Пончі-еллі (арія самотужки), „Ката-рі“ (арія), „Невдачне се-рце“ С. Карділло та перед-смертну арію із 4-ої дії із опери „Мадам Баттерфлі“ Г. Пуч-чіні. У другій частині концерту співачка виконала українські пісні — В. Грудіна „Царство лотоса й вина“, Стеценка „Ти все любиш його“ і „Як зоря вечірня“ та С. Рахманінова „Весна іде“, а в налдатку на вимогу захопленої публіки — Лисенка „Нічого, нічого“. У виконанні своєї програми Марія Ясінська-Мурована виказала повноту свого милозвучного голосу, всю красу його шовко-во-ліричного тембру, упевнену динаміку звучання у високих позиціях, а наліссе стилеву ін-терпретацію та дуже добру техніку, так, що добірна публі-ка, переважно не-українці, на-жал, української публіки було не більше десяти осіб, виявила своє захоплення виступом на-шої співачки оваційними оплес-ками.

„Філадельфійське Тріо“ в складі трьох молодих жіночих професіоналісток, які закінчи-ли вищу музичну ступінь в член-амі „Філадельфійської Фільгар-монії та викладачами музики у музичних вищих школах, а це Елізабет Келлер, піанно, Барба-рі Соніс, скрипка, та Дебора Рідер, чеплю, від часу свого оснування у 1971 р. відбуло ряд своїх успішних виступів у ЗСА та Європі (Англія, Німеччина, Австрія), одержуючи суперля-тивні ошнки музичних рецен-зентів. Вони захопили публіку своїм знаменитим, повним те-пелю і душою та гармонійної чистоті й нюансової делікатності виконання творів Моцарта Тріо у Е-Дур, К. 542 і Вілля Лобос, Тріо ч. 2 (1915).

На маргінесі концертного виступу Марії Ясінської-Мурованої слід згадати, що вона закінчила музичну ступінь у 1968 р. у Філадельфійській Музичній Академії бакаляреатом із виспідом „Сумма кум лав-тис“.

Співачка Марія Ясінська-Мурована виступила на концер-ті з нагоди Листопадових Роко-вин у Вільмінгтоні, Дел., неда-ле Філадельфії, який з раменні Відділу УККА у Вільмінгтоні під прововодом його голови д-ра Олега Слюзара відбувся в неділю, 14-го листопада, ц. р., о год. 3-ій по пол. у Вільмін-гтонській Музичній Школі.

Марія Ясінська-Мурована, сопрано.

де, у 1970 р. здобула ступінь „майстра“ із музики із класу світової слави Мадом Лючі Альбанезе, у 1971 р. закінчила драматичну ступінь під орудою директора опери маистра Бори-са Голдовського. Вона є артис-тичним членом „Матіне-Музичного Клубу“ у Філадельфії, Пенсильвенійської Оперної Компанії та Інтернаціонально-го Музичного Братського Об'єднання, сповнюючи обов'язки президента його Відділу „Зета-Псі“ у Філадельфії через вісім років, від 1968 до 1976 року. Під сучасну пору викладає спів у Філадельфій-ській Музичній Академії.

Із її виступів на сцені слід згадати її часті виступи у го-ловних ролях в операх „Кавалерія Русіткана“, „Паяци“, „Фавст“, „Травіата“, „Отель-ль“, „Тоска“ та інших, що їх організувала Пенсильвенійська Оперна Кампанія. Вона співала із Філадельфійською Симфоні-чною Оркестрою у її підздах по ЗСА, а в останньому часі кон-цертувала також на кораблі Леонарда Да-Вінчі у його крузо по Караїбських островах.

Марія Ясінська-Мурована виступала часто також на ювілейні 25-ліття Марійської Дру-жини у Філадельфії.

Із репертуару обіймає твори багатьох українських компози-торів, але її улюбленим компо-зитором є проф. Володимир Грудін, який, між іншим, при-святить їй декілька своїх вокаль-них творів, наприклад „Мімоза“ та „Ти не прийшов у вечірній час“.

Співачка Марія Ясінська-Мурована виступила на концер-ті з нагоди Листопадових Роко-вин у Вільмінгтоні, Дел., неда-ле Філадельфії, який з раменні Відділу УККА у Вільмінгтоні під прововодом його голови д-ра Олега Слюзара відбувся в неділю, 14-го листопада, ц. р., о год. 3-ій по пол. у Вільмін-гтонській Музичній Школі.

Олександр Луцький

СХІДНЯ ПОЛІТИКА...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

обряду, яку Москва знищи-ла не тільки в Західній Ук-раїні, але і в Закарпатській Україні та Румунії. Він твер-дить, що лиш в Мадярщині уряд дозволить католикам східного обряду продовжу-вати свою діяльність і іден-тичність.

Автор згадує про виступ митрополита Максима Гер-манюка, який на П-му Все-ленському Соборі 20-го жо-вня 1962 року заговорив в обговорі переслідуваної Ук-раїнської Католицької Церкви в Україні. Його виступ не подобався запрошеним пред-ставникам московської пра-вославної церкви, які брали участь у Вселенському Со-борі.

Вкінці далі читасмо, як Митрополит Шептицький і-менував своїм наслідником львівського єпископа Поси-фа Сліпого, та ліквідацію більшовицькими Української Католицької Церкви в За-хідній Україні. Штеле опи-сує, як дійшло до звільнення Первотсераха УКЦ кардина-ла Йосифа, якого після 17-річного перебування в кон-цитаборі на істервенції Папи Івана ХХІІІ й президента А-мерики Джона Кеннеді Хру-щов погодився звільнити.

Хрущов заявив, що „споді-вається, що звільнення Сліпого не буде вживане на шкоду інтересів СССР“.

„Сліпий проте, не хотів нія-кої ласки і не хотів залиши-ти свій край“.

Там далі читасмо, що Мит-рополит Сліпий, виїжджаю-чи з Москви, мав одне про-хання, щоб в дорозі до Риму дозволено йому попроца-ти з його митрополітичнм о-сідком, Львовом. Його поін-формували, що поспішний поїзд буде переїжджати че-рез Львів, і він зможе попро-цатися зі Львовом з вікна поїзду.

Штеле подає статистику ка-

толиків у комуністичних де-лавах, яких у Східній Ев-ропі є 70 мільйонів. Їх дер-жави мають налашдані сто-сунки з апостольською сто-лицею. Своєю працею він за-кінчує цитату німецького математика й філософа Лай-бніца, що „Теперішній час є переважаний минуши-ном і подіями, що прийду-ть в майбутньому“.

На протязі 50-річної кому-ністичної боротьби з церков-ю не вдалося її знищити, бо апостольська столиця і ка-толицька церква є в 40 разів старішою від ленінської СССР, твердить Штеле.

Із змісту цієї праці нагла-дно видно, що відносно по-ширення католицької віри на Сході Європи було три напрямки: перший — це латинізація українських зе-мель польськими єзуїтами; другий — це Українська Ка-толицька Церква східного обряду; та третій — це по-літика Ватикану на чолі із „Русікум“, в якому під цю пору є два теологи із СССР. Своєю працею на українських землях виконував Митропо-лит Андрей Шептицький за-згодою і благословенням а-постольської столиці. Він най-краще знав потреби Сходу Європи, а головню — свого українського народу, для якого посвятив ціле своє життя.

Коли 1-го листопада 19-го року пересталося бити серце Великого Митрополи-та, то на вічний спочинок відправлювали його „не тільки спискою латинського й східного обрядів, 150 свя-щенців, 200 теологів і де-сятки тисяч вірних, а також були представники совєтсь-кого уряду, яких репрезен-тував секретар української партії, відомий Нікіта Хру-щов“, — пише автор цієї ці-кавої книги.

Замість квітін на свічку могили

Бл. п.

Д-р БОГДАНИ САЛАБАН-ГЕІНС

з дому СТАВНИЦА, в пам'яті Покійної Землячки

ни Української Енциклопедії в Сарселі, Франція

пожертви складають такі вірні:

Стефанія Залітча	\$ 25.00
Марія і Мирон Масюк	25.00
Софія Годованець	20.00
Ірина і Олександр Траска	20.00
Марія і Іван Харамбура	20.00
Олена Харамбура	20.00
Теодора і Роман Бриттан	15.00
Ірина і Ярослав Масюк	15.00
Володимир Барагура	10.00
Стефанія і Петро Віжок	10.00
Іоанна і Мірослава Генітош	10.00
Олена і Стефан Гіба	10.00
Марія Залітча	10.00
Мірослава і Іван Когут	10.00
Марія і Володимир Кульба	10.00
Олена Масюк	10.00
Ольга Рудницька	10.00
Марія Харкаліс	10.00
Разом:	\$ 260.00

13-ий Курінь УПС

„Дубова Кора“

ділиться сумною вісткою із своїми Членами та Українським Громадяństwом, що 16-го листопада 1976 року у Мюнхені відійшов на Вічну Ватру

Член-Основа нашого Куреня, Голова Красної Булави УПС в Німеччині,

ПЛАСТУН СЕІОУ КЕРІВНИЦТВА

св. п.

Проф. Д-р ВАСИЛЬ ПЛЮШ

ПОХОРОНИ відбудуться на українському православному цвин-тарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВЕРХОВІТТА ДУБОВОЇ КОРИ

ОБ'ЄДНАННЯ МИСТИЦІВ УКРАЇНСЬКОЇ СЦЕНИ (ОМУС)

повідомляє, що:

Посвячення Нагробного Камея

НА МОГИЛІ

св. п.

БОГДАНА ПАЗДРІЯ

актора і режисера українських театрів

відбудеться

дня 27-го листопада 1976 року

на цвинтарі Пречистої Діви Марії на Факс Чейс — Філадельфія

о год. 1:30 по пол.

Посвячення довершить о. світлик ВАСИЛЬ ГОЛОВІНСЬКИЙ парох церкви Царя Христа

До участі у посвяченні, Управа Об'єднання Мистців Української Сцени (ОМУС) і Комісія Побудови Пам'ятника запрошує друзів, акторів та все українське громадянство.

За Комісією Побудови Пам'ятника: Микола Кульчицький — голова

Марія Степанівна Кайніч — голова

Продовження української мови

Українсько-Американський Клуб в Рочестері, Н. Й.

В суботу, 27 листопада 1976 р.

відбудеться в залі УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО КЛУБУ

при 292 Гадсон Авеню у РОЧЕСТЕРІ, Н. Й.

ЗАБАВА-ЖНИВА

під час якої гратиме українська оркестра

„Ніжна Мелодія“

з РОЧЕСТЕРУ, Н. Й.

ПІВ ЦІНИ: КОКТЕЙЛІ: 7:30-8:30 ЗАБАВА: 8:30-2:00

КВІТКИ ВСТУПУ: \$2.50 можна набути в Українсько-Американському Клубі

при 292 Hudson Avenue Rochester, N.Y.

Тел. Іван Грозник (716) 467-6372, Клуб (716) 232-9581

УКРАЇНСКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

ПЛЕНАРНА КОНФЕРЕНЦІЯ

ДОПОВІДЬ

Юрія Шевельова

„З ІСТОРІЇ ЗВУКІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (Г і Г)“

Конференція відбудеться

в неділю, 28 листопада 1976, о год. 2:30 дня

у великій залі Академії

206 West, 100-та вул., Нью Йорк, Н. Й.

СЕКЦІЯ ДРУЖИН ЛІКАРІВ

при УКРАЇНСЬКОМУ ЛІКАРСЬКОМУ ТОВАРИСТВІ

ПІВН. АМЕРИКИ ВІДДІЛ МЕТРОПОЛІ

НЬО ЙОРК

ме шану запросити

Членів УДПТА Іх Родини і Приятелів

на

ВЕЧІР КОЛЯД БІЛЯ ЯЛИНКИ

у виконанні хору ім. МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

при церкві св. Юра під дир. о

